

راهکارهای یک خانم مربی برای کار با نوجوان‌ها یک مربی باید همه‌فن‌حریف باشد

خودت را بشناس: یعنی در قدم اول علایق و استعداد های خودت را بشناس و بدان در چه مسیری می‌خواهی قدم بگذاری. کسی که می‌خواهد با کودک و نوجوان کار کند، باید خودش را به خوبی بشناسد و بفهمد اصلاً این کار هست یا نه؟!

خودت را دوست داشته باش: مربی کودک و نوجوان باید با خودش به صلح رسیده باشد. اگر کسی حال دل خودش خوب نباشد، نمی‌تواند حال کودک و نوجوان را بهبود ببخشد.

خلاق باش: دنیای امروز دنیای خلاقیت است. کسی که در این اوضاع جامعه کار می‌کند، باید آدم خلاق باشد و بتواند خلاقیت دانش‌آموزانش را نیز پرورش دهد.

به روز باش: مربی باید به وضع جامعه و اقتضائات زمانش اشراف داشته باشد. بچه‌های نسل جدید روش تربیتی جدیدی هم می‌طلبند. امروزه دیگر نمی‌شود با همان روش بیست سال پیش با نسل جدید کار کرد.

چند بعدی باش: مربی کودک و نوجوان نباید تک بعدی باشد؛ باید مهارت‌های چندگانه را در خودش افزایش دهد تا بتواند یک مربی پیشرو در حوزه کودک و نوجوان باشد.

بچه‌ها را بلند باش: باید نیازهای مختلف کودک و نوجوان را به خوبی بشناسد و سعی کند بر اساس این نیازها طرح درس‌هایش را برنامه‌ریزی کند.

اهل کشف کردن باش: علاوه بر شناخت نیازهای آن‌ها، باید استعداد هایشان را کشف کند. ما نیاز داریم کودکان و نوجوانان را به سمت استعداد هایشان سوق دهیم. به همین سبب، مربی کودک و نوجوان باید از نظر علمی بر استعداد های مختلف و هوش‌های چندگانه مسلط باشد.

کمی روان‌شناس باش: باید روان‌شناسی رشد بداند و تشخیص دهد که کودک و نوجوان در چه مرحله‌ای از مسیر رشد است و متناسب با آن اوضاع با او رفتار کند.

بستر سازی کن: باید برای رشد بچه‌ها بستر ساز باشد. ما نباید مثل یک مجسمه‌ساز از بچه‌ها مجسمه‌های سنگی بی‌روح و بی‌اراده بسازیم، بلکه باید مانند یک باغبان با مراقبت صحیح بستر رشد استعداد هایشان را فراهم کنیم.

همدلی بیاموز: قدرت همدلی زیاد لازمه کار ماست. باید صبری و همدلی را با هم ترکیب کنیم، چون دنیای بچه‌ها در این سن بالا و پایین‌های زیادی دارد و نیاز دارند که در کنارشان باشیم.

کتاب خوان حرفه‌ای باش: طبیعتاً باید کتاب خوان حرفه‌ای باشیم. چه در حوزه تربیتی و روان‌شناسی کودک و نوجوان و چه در حوزه داستان‌ها و کتاب‌هایی که برای این گروه سنی نوشته شده است. این شامل دنیای فیلم و انیمیشن هم می‌شود که البته همه این‌ها برای برقراری ارتباط بهتر و شناخت دقیق‌تر از بچه‌هاست.

با قلب وارد شو: حوزه کودک و نوجوان در عین شیرینی بسیار سخت است. اگر بخوایم در این حوزه مربی باشیم، باید با قلبمان وارد شویم. بچه‌ها را دوست داشته باشیم و طوری رفتار کنیم که آن‌ها هم ما را دوست داشته باشند. در این حالت است که یک رابطه اثرگذار شکل می‌گیرد.

از بچه‌ها یکتا دور نساز: باید مراقب باشیم بچه‌ها رشد کار یکتاوری نداشته باشند و در حوزه‌های مختلف علمی، ورزشی، هنری و... رشد کنند.

اهل عمل باش: ما مربیان باید اول از همه خودمان عامل باشیم و تغییری را در خود ایجاد کنیم. مثلاً اگر می‌خواهیم مفهوم مهر بانی را به دانش‌آموزان آموزش بدهیم، اول باید خودمان مهر بان باشیم؛ در غیر این صورت آموزش ما بی‌اثر خواهد بود.

به بچه‌ها پرو بال بده: عزت نفس و اعتماد به نفس دو بال است که دانش‌آموزان می‌توانند بعد از پیدا کردن مسیری که در آن استعداد دارند، با آن پرواز کنند. برای به دست آوردن این دو بال، ما مربیان باید به آن‌ها کمک کنیم.

واقع بین باش: هیچ انسانی کامل و بدون نقص نیست. باید به بچه‌ها بیاموزیم با همه نقاط ضعف و قوتشان، خودشان را دوست داشته باشند و احساس ارزشمندی پیدا کنند. در عین حال، باید به بچه‌ها یاد بدهیم نقاط ضعفشان را کم و نقاط قوتشان را تقویت کنند.

که از اثرگذاری آن بر دانش‌آموزان نشئت می‌گرفت، برایش خیلی ارزشمند بود. حتی به خاطر دارم یکی از والدین به من گفت چیزهایی که دخترم در این نمایش در مورد حضرت زهرا (س) یاد گرفت با خواندن ۱۰ کتاب هم یاد نمی‌گرفت.

آنها ادامه می‌دهد: «چون اکثر خانواده‌ها چهار چوب اعتقادی خاصی داشتند، برایشان مهم بود بچه‌ها در چه محیطی باشند. بعد از دیدن این نمایش‌ها تعدادی از والدین تقاضا کردند که خارج از ساعت مدرسه و تابستان‌ها با بچه‌ها تمرین تئاتر کنیم. اینجا سرآغاز تشکیل گروه دخترانه تئاتر پروا با جمعی از دانش‌آموزانم بود.»

قرار دادن دانش‌آموز در مسیر استعدادش

به گفته آتنا حسین پور تفاوت و مزیت گروه پروا با دیگران این است که هنر را با داستان و اصول روانشناسی تلفیق کرده‌اند. برای نوشتن نمایشنامه‌ها با همه اعضای گروه مشورت می‌کنند و از تک‌تک آنها نظر می‌خواهد. با ایده پردازی و چکش کاری جمعی، از دل این داستان‌ها به یک نمایشنامه می‌رسد که حاصل فکر جمعی بچه‌هاست. حتی برای هر نقش هم بچه‌ها با توجه به نکات شخصیتی شان، آن را انتخاب می‌شوند.

معلم تئاتر داستان ما می‌گوید: «عملایچه هافقط تئاتر کار نمی‌کنند. بلکه تئاتر را زندگی می‌کنند و مهارت‌های زندگی را در خلال آن یاد می‌گیرند. برای من اولویت این است که دانش‌آموزی که وارد کلاس می‌شود فقط الفبای تئاتر را یاد نگیرد و به لحاظ شخصیتی هم خودش را رشد دهد. من معتقدم هر دانش‌آموز یک امت است و ما مسئولیم بر اساس ظرفیت و استعدادش، او را در مسیر درست قرار دهیم. امر مهمی که متأسفانه در سیستم آموزشی کشور و جامعه مغفول مانده است.»

آتنا به تئاتر به عنوان یک مدل کوچک شده از زندگی نگاه می‌کند و معتقد است: «چون تئاتر شبیه یک زندگی کوچک شده است، پس وقتی بچه‌ها برای ایفای یک نقش در موقعیت‌های مختلف قرار می‌گیرند باعث می‌شود مهارت‌های زندگی را در عمل یاد بگیرند و تمرینی برای زندگی واقعی آنها شود.»

اثری برای پدر و دختر، روی صحنه

معلم هنرمند ما، بازیگری در تئاتر را فقط در همان دوران دانش‌آموزی ادامه داده و از آغاز دوران دانشجویی تا امروز به نویسندگی و کارگردانی تئاتر مشغول شده است. از انجمن سینمای جوان گواهی فیلم‌سازی دارد و در محضر اساتید مطرح تئاتر و سینمای مشهد هم دوره‌های مختلفی دیده است و موفق به کسب رتبه در مسابقات سینمایی شده است. رتبه دوم جشنواره استانی هنرهای قرآنی برای نویسندگی و کارگردانی فیلم کوتاه «من» از جمله افتخارات او است و نمایش‌هایی مانند باوان جان، ستاره میترا، جنت آباد، جامانده، نگاهی از میان پلک‌ها و نورابه کارگردانی و نویسندگی او روی صحنه خوش درخشیده است. او از تئاتر باوان جان برای ما می‌گوید: «باوان جان به زبان کردی یعنی جگر گوشه پدر. این تئاتر با موضوع حضرت رقیه (س) و داستان کربلا بود. در این نمایش کلامی از حضرت رقیه (س) نام برده نشد اما داستان کربلا را روایت کردیم و مخاطب با یک نگاه هنری با این داستان ارتباط گرفت. این نمایش آن قدر اثرگذار بود که یکی از تماشاچیان بعد از اتمام یکی از اجراها به من گفت: «پدرم شهید شده و تا امروز هیچ چیزی بعد از شهادتش این طور دل‌مران‌رزانده بود.»

گفتنی است این گروه امسال همزمان با تولد حضرت معصومه (س) و به مناسبت روز دختر تئاتری را به اجرا خواهند رساند.

همه از تئاتر سهم دارند

تماشاچیان تمام نمایش‌های گروه پروا هم دختران و بانوان هستند. آتنا خانم می‌گوید: «کار کردن در حوزه تئاتر در شهر مشهد برای دانش‌آموزان چهار چوب‌های خاص خود را دارد. در واقع پازل گمشده برای خانواده‌هایی بود که بیشتر دغدغه مذهبی داشتند و فضا را برای حضور دختران خود مناسب نمی‌دیدند. احساس می‌کردم جای خالی چنین محیطی برای نمایش تئاتر در مشهد به چشم می‌آمد. ما سعی کردیم این جای خالی را پر کنیم و برای هردو طیف تماشاچی و بازیگر یک فضای مناسب را ایجاد کردیم تا از این هنر لذت ببرند. البته نظر من این است که در تئاتر باید گروه‌های مختلف برای سلیقه‌های مختلف فعال باشند و کار کنند.»

حفظ ارزش‌های زنانه دیگر موضوع مورد اشاره آتناست که می‌گوید: «باید سعی کنیم در کارمان به ارزش‌هایی که در حوزه دختران وجود دارد اهمیت دهیم و از این طریق مخاطب کودک و نوجوان را با این ارزش‌ها آشنا کنیم. هم چنین باید از پتانسیل و ظرفیت تئاتر برای رشد شخصیت بچه‌ها استفاده کنیم و فضای سالم و مفرحی ایجاد کنیم تا بچه‌های بیشتری از آن استفاده کنند. با همین هدف هم سعی کردیم در گروه پروا یک گروه دوستی سالم و بانشاط برای بچه‌ها فراهم کنیم.»

گروه هنری پروا از سازمان تبلیغات اسلامی مجوز فعالیت دارند اما از سمت هیچ ارگان یا سازمانی مورد حمایت نیستند. به گفته خودش تا به حال ریالی برای هیچ کدام از اجراها به آن‌ها کمک نشده است. بعضی اجراها را به صورت نذری انجام داده‌اند و برای بعضی بلیت فروشی می‌کردند. اما تأمین هزینه‌ها از تهیه لباس، دکور، پوسترو... گرفته تا اجاره سالن و... برایشان چندان آسان نبوده است. بلیت فروشی هم به تنهایی کفاف مخارج را نمی‌دهد تا جایی که حتی گاهی آتنا حسین پور مجبور شده از جیب خودش هزینه کند. مثلاً برای اجرای تئاتر باوان جان مجبور شده النگوی طلای خود را بفروشد تا از پس هزینه اجاره سالن و... برآید.

